

Sygn. akt II S 285/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Buła

Sędziowie : SO Magdalena Meroń-Pomarańska (spr)

SO Beata Tabaka

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. S.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa Sądu Rejonowego w Wadowicach

o stwierdzenie przewlekłości postępowania sądowego w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Wadowicach do sygn. akt I C 609/16

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Wadowicach Wydział I Cywilny do sygn. akt I C 609/16 nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wadowicach na rzecz skarżącego M. S. kwotę 2.000 (dwa tysiące) złotych,
3. w pozostałym zakresie żądanie oddalić;
4. polecić Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Krakowie zwrot na rzecz skarżącego kwoty 100 zł (sto) złotych tytułem uiszczonej opłaty od skargi oraz kwoty 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym.

SSO Magdalena Meroń – Pomarańska SSO Grzegorz Buła SSO Beata Tabaka

UZASADNIENIE

Skarżący M. S. w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w Wadowicach do sygn. akt I C 609/16, wydania Sądowi rozpoznającemu sprawę zaleceń do podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności zmierzających do możliwie jak najszybszego zakończenia postępowania; przyznania na podstawie art. 6 ust. 3 w zw. 12 ust. 4 w/w ustawy z tytułu zaistniałej przewlekłości na rzecz skarżącego kwoty 5 000 zł oraz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych; a także przeprowadzenia dowodów zawartych w skardze.

W uzasadnieniu skargi podniesiono, że pozew w sprawie objętej skargą został złożony w dniu 19 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy nie wyznaczał terminu rozprawy w sprawie. Dlatego też w piśmie procesowym z dnia 18 sierpnia 2016 roku skarżący zwrócił się z wnioskiem o wyznaczenie terminu rozprawy. Pomimo to do dnia wniesienia przedmiotowej skargi Sąd Rejonowy w Wadowicach nie wyznaczył terminu rozprawy, ani nie dokonał formalnej kontroli pozwu, dlatego też w ocenie skarżącego nastąpiło rażące naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. **Przez okres ponad pięciu miesięcy od daty złożenia pozwu Sąd nie podjął bowiem żadnej innej czynności.** Z uwagi na fakt, że pozew dotyczy żądania zapłaty, czas rozpatrywania sprawy ma wpływ na interesy majątkowe skarżącego. Skarżący wskazywał także, że stan faktyczny sprawy nie jest skomplikowany, a ponadto dotyczy ona ochrony praw konsumenta w sporze z przedsiębiorcą, co zdaniem skarżącego powinno wpływać na możliwie szybkie procedowanie.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w Wadowicach zgłaszając swój udział w sprawie wniósł o oddalenie skargi podnosząc, iż w jego ocenie nie zachodzą okoliczności wskazujące na przewlekłość postępowania w sprawie prowadzonej do sygn. akt I C 609/16, wskazując także na duże obciążenie referatu sędziego, któremu sprawa ta została przydzielona do rozpoznania.

Sąd Okręgowy przeprowadził analizę akt o sygn. I C 609/16w zakresie objętym skargą, która przedstawia się następująco:

Przedmiotowa sprawa została zainicjowana pozewem złożonym w dniu 22 kwietnia 2016 r., którego przedmiotem jest żądanie zapłaty kwoty 18.988,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Zarządzeniem z dnia 26 kwietnia 2016 r. sprawa została przydzielona do referatu SSR Beaty Józefiak i w dniu 27 kwietnia 2016 r. akta przedłożono sędziemu referentowi. Zarządzeniem z dnia 18 maja 2016 r. sędzia referent nakazał akta przedłożyć Asystentowi Sędziego celem sporządzenia projektu zarządzenia/orzeczenia, które to zarządzenie wykonano w dniu 19 maja 2016 r. i ponownie akta zostały doręczone sędziemu referentowi w dniu 19 maja 2016 r. Pismem wniesionym w z dnia 19 sierpnia 2016 r. powód zwrócił się o wyznaczenie terminu rozprawy w sprawie. Akta sprawy wraz powyższym pismem zostały doręczone sędziemu referentowi w dniu 23 sierpnia 2016 r. Zarządzeniem z dnia 6 października 2016 r. sędzia referent wyznaczył termin rozprawy w sprawie na dzień 23 lutego 2017 r. polecając wezwać strony oraz doręczyć pozwanemu odpis pozwu zobowiązując go do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie dwutygodniowym pod rygorem zwrotu pisma złożonego z uchybieniem tego terminu. Powyższe zarządzenie zostało wykonane w dniu 7 października 2016 r., a odpowiedz na pozew została wniesiona przez pozwanego w dniu 28 października 2016 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Skarga zasługiwała na uwzględnienie.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 r., nr 179, poz. 1843) określa w art. 2 ust. 1 pojęcie przewlekłości postępowania stanowiąc, że przewlekłość zachodzi wówczas gdy postępowanie w danej sprawie trwa dłużej niż to jest konieczne do wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne do rozstrzygnięcia sprawy, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenia dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron. Normatywna treść powołanego przepisu wskazuje wobec tego, że przewlekłość postępowania ma miejsce wówczas gdy trwa ono ponad konieczność niezbędną do wyjaśnienia istotnych dla końcowego rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych i prawnych, leżących w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu.

W świetle brzmienia zdefiniowanych zacytowanymi uregulowaniami przesłanek przewlekłości, oraz w świetle poczynionych w sprawie ustaleń co do przebiegu postępowania, które zdaniem skarżącego uzasadniają wniosek, iż w sprawie doszło do przewlekłości rozumianej jako nadmiernie i bezzasadnie długie podejmowanie czynności zmierzających do rozstrzygnięcia sprawy stwierdzić należało, że skarga jest zasadna. Analiza przebiegu postępowania

wskazuje bowiem, że od chwili złożenia pozwu co miało miejsce w dniu 22 kwietnia 2016, aż do dnia 6 października 2016 r., kiedy to wydane zostało zarządzenie w przedmiocie wyznaczenia rozprawy w sprawie i doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej, nie były podejmowane w sprawie żadne czynności, poza formalnymi zarządzeniami o przedłożeniu akt asystentowi sędziemu celem sporządzenia projektu zarządzenia/ orzeczenia, choć wniesiony pozew nie był obciążony żadnymi brakami formalnymi, do uzupełnienia których powód mógłby zostać wezwany. W konsekwencji już po ponownym przedłożeniu akt sędziemu referentowi w dniu 19 maja 2016 r., zakładając, iż przedmiotem czynności asystenta sędziemu, któremu akta sprawy zgodnie z zarządzeniem z dnia 18 maja 2016 r. zostały przekazane w dniu 19 maja 2016 r. było sprawdzenie braków formalnych pozwu, winno być podjęcie przez sędziego referenta czynności polegających na doręczeniu odpisu pozwu stronie pozwanej oraz wyznaczeniu terminu rozprawy w sprawie. Powyższe czynności nie zostały jednak podjęte wówczas, ani też po wniesieniu przez powoda pisma z dnia 19 sierpnia 2016 r., w którym wnosił on o wyznaczenie terminu rozprawy w sprawie. Powyższe czynności podjęte zostały dopiero w dniu 6 października 2016 r., kiedy to wydane zostało zarządzenie, którym wyznaczony został termin rozprawy w sprawie na dzień 23 lutego 2017 r., na którą sędzia referent polecił wezwać strony oraz nakazał doręczyć pozwanemu odpis pozwu zobowiązując go do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie dwutygodniowym pod rygorem zwrotu pisma złożonego z uchybieniem tego terminu. Łącznie zatem w okresie czterech miesięcy Sąd nie podejmował żadnych czynności w sprawie, które zmierzałyby do merytorycznego rozpoznania wniesionego powództwa. Powyższe niewątpliwie prowadziło do nieusprawiedliwionej przewłoki postępowania. Powyższe stanowi zaś przejaw naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, rozumianej jako nadmiernie i bezzasadnie długie podejmowanie czynności, czyniąc skargę w tym zakresie zasadną.

Pomimo uznania skargi za zasadną Sąd Okręgowy nie znalazł jednak wystarczających przesłanek przemawiających za przyznaniem skarżącemu żądanej z tego tytułu kwoty w pełnym zakresie. Zgodnie z treścią art. 12 ust. 4 cyt. wyżej ustawy sąd może w razie uwzględnienia skargi, na żądanie skarżącego, przyznać od Skarbu Państwa odpowiednią sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20.000 zł. Zasądzenie odpowiedniej sumy stanowi rekompensatę za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Żądanie skarżącego nie mogło zostać uwzględnione w rozmiarze szerszym niż określony w punkcie 2 postanowienia. Sąd Okręgowy miarkując wysokość zasądzonej na rzecz skarżącego kwoty wziął pod uwagę poczynione powyżej ustalenia, które przy uwzględnieniu charakteru zaistniałej przewlekłości zasadnym w ocenie Sądu Okręgowego czynią zasądzenie tytułem poniesionej przez niego szkody kwoty 2.000 zł. Podkreślić bowiem należy, że ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. jest w znacznym zakresie aktem o charakterze publicznoprawnym, gdyż jej podstawową funkcją jest wymuszenie nadania sprawie odpowiedniego, sprawnego biegu procesowego (por. uzasadnienia uchwał Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2005 r., III SPP 113/04, OSNP 2005 nr 9, poz. 134 oraz z dnia 19 stycznia 2005 r., III SPP 115/04, OSNP 2005 nr 9, poz. 135). "Przyznanie sumy pieniężnej" pełni więc rolę sankcji dla państwa za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości. Powinno ono też stanowić względem skarżącego rekompensatę tego, co określane jest jako "szkoda niepieniężna", "szkoda niemajątkowa", "krzywda moralna", a przyznana kwota w tym kontekście jest adekwatna do zaistniałej przewłoki biorąc pod uwagę jej charakter oraz okres jakiego dotyczy. Nie zachodziła także podstawa do wydania Sądowi Rejonowemu zaleceń do podjęcia czynności, skoro został już wyznaczony w sprawie termin rozprawy, a to tej czynności w istocie dotyczyła wniesiona skarga.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 12 ust. 2 i ust.4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.). O kosztach postępowania orzeczono przy zastosowaniu art. 17 ust. 2 w/w ustawy oraz § 14 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Magdalena Meroń – Pomarańska SSO Grzegorz Buła SSO Beata Tabaka